

Usenet ehk uudistegrupid

Uudistegrupid on praegu WWW ja FTP kõrval kolmas peamine avaliku info edastamise vahend internetis. Peamine erinevus WWW-st ja FTP-st seisneb info suuremas dünaamilisuses, info on pidevas muutumises.

Usenet koosneb hulgast uudisgruppidest, mis kujutavad endist piirkondi, kuhu igaüks saab uusi artikleid postitada ja sinna saadetut lugeda. Lisaks uute artiklite saatmisele saab varem ilmunutele ka vastata (sarnasus postiloenditega).

Uudisgruppideks jaotamine käib temaatika järgi. Globaalseid gruppe on umbes 20000 ja koos piirkondlikega (levialaks vaid mingi riik või keele kasutamise territoorium) umbes 60000 kuni 70000. Iga uudisgrupp kujutab endast sisuliselt mingi valdkonnaga seotud vestlusringi.

Kõikidel uudisgruppidel on nimi, mis koosneb omavahel punktidega eraldatud sõnadest, näiteks: *alt.music.makers.bagpipe* (peaks olema torupillimuusika harrastajate uudisgrupp). Grupid moodustavad hierarhilise struktuuri, nimes eespool olevad sõnad määravad laia valdkonna ja järgnevad sõnad kitsendavad teemat. Mõned piirkonnad *usenetis* on näiteks:

- *comp* arvutitega seotud temaatika;
- *sci* teadusvaldkonnad (eeldavad tihti eriteadmisi valdkonnast);
- *soc* eri kultuuride ja sotsiaalteadustega seotu;
- *talk* diskussioonidele suunatud teemad;
- *rec* hobidega seotud teemad;
- *alt* alternatiivsed teemad (muusika, seks, filmid jpm);
- *ee* eestikeelsed grupid

Uudisgruppide levitamine toimub spetsiaalsete uudiseserverite (*news server*) abil. Igas serveris paiknevad kõik sinna serverisse tellitud uudisgruppide artiklid. Igast serverist ei saa kätte kõiki gruppe, tõenäoliselt siiski olulisemat osa neist. Vastavalt serveri füüsilisele asukohale paiknevad seal ilmselt ka antud ala piirkondlikud grupid.

Uudisgruppide lugemiseks on vaja tarkvara, mis oskab uudiseid lugeda ja soovi korral ka lisada. Sellist tarkvara on Internetis vabalt saadaval ja ka iga tänapäevane veebibrauser saab sellega hakkama. Lisaks on vaja teada ka uudiseserverite aadresse. Eestis on sellisteks serveriteks näiteks *news.kbfi.ee*, *news.uninet.ee* ja *kadri.ut.ee*. Mõni neist tulekski oma uudistelugemise programmil uudisteserveriks defineerida.

NB! veebibrauseriga uudiste lugemiseks tuleb soovitud uudisgrupi lugemiseks aadressina kirja panna: `news://uudisgrupi_nimi`.